

Země živitelka: Toman chce kvóty na potraviny, Zeman zrušení ruských sankcí

Na pultech českých obchodů by malo byť povinne 60 až 80 % českého tovaru, prajú si potravinári. Pri začatí 43. ročníka medzinárodného agrosalónu Země živitelka v Českých Budějoviciach k tomu vyzval vládu prezident Agrární komory a Potravinářské komory Miroslav Toman. Prezident Miloš Zeman na akcii zopakoval, že sankcie EÚ uvalené na Rusko škodia českým vývozcom.

Toman by svojím návrhom chcel podporiť poľnohospodárov, ktorí predávajú kvôli prebytkom na európskom trhu bravčové mäso a mlieko za podnákladové ceny. Vláda by mala podľa šéfa potravinárov urobiť aj kroky na zrušenie zdanenia európskych dotácií. "Mliečna kríza a ruské sankcie neprispievajú prosperite tohto sektora," povedal Toman.

Kabinet Bohuslava Sobotky (ČSSD) už v júni vyzval ministra poľnohospodárstva Mariana Jurečka (KDU-ČSL), aby začal hľadať nové spôsoby riešenia krízovej situácie v živočíšnej výrobe, ovocinárstve a vinohradníctve. Možnosťou je zníženie daní alebo oslobodenie poľnohospodárov od odvodov na zdravotné a sociálne poistenie. Chovatelia kráv a ošípaných dlhodobo predávajú mäso a mlieko pod cenu, hrozí im rušenie chovov. Úrodu ovocia a vína zase poškodili jarné mrazy.

Agrárna komora už skôr navrhla, že by sa malo poľnohospodárom pomôcť aj zrušením dane z nehnuteľnosti u ornej pôdy a trvalých trávnych porastov. Podľa nej jej výber predstavuje približne 1,8 miliardy korún, pričom správa a výber dane stojí podobne.

Bývalý prezident Václav Klaus na agrosalóne povedal, že je síce povinnosťou a pracovnou náplňou Agrárnej komory hovoriť o tom, že situácia nie je dobrá, podľa neho sa však v posledných rokoch výroba nesmierne skvalitnila.

Poľnohospodári v živočíšnej výrobe musia riešiť cenovú krízu na trhu s mliekom, bravčovým mäsom a vajcami. Vajcia sa podľa ministerstva dovážajú z Poľska za dumpingové ceny. Mlieko predávajú poľnohospodári za podnákladové ceny, na európskom trhu je ho aj kvôli zavedeniu ruského embarga na dovoz potravín prebytok.

Miroslav Toman (v strede) na tohtoročnom Agrokomplexe v stánku SPPK.

Zeman proti sankciám

Česká republika by sa mala pripojiť ku krajinám, ktoré navrhujú zrušiť sankcie Európskej únie proti Rusku, povedal pri otvorení výstavy prezident Miloš Zeman. Sankcie podľa neho poškodzujú českých poľnohospodárov aj český priemysel a sú výrazom bezradnosti. Sankcie EÚ voči Rusku vyhlásili kvôli anexii Krymu a podpore donbaských povstalcov na východe Ukrajiny, Zeman ich kritizoval už skôr.

Sankcie proti Rusku podľa Zemana nikomu nepomohli. Na trh sa kvôli zablokovaniu vzájomného obchodu medzi EÚ a Ruskom dostali prebytky bravčového mäsa a zablokoval sa vývoz mlieka a mliečnych výrobkov, povedal prezident. "Sankcie sú výrazom bezradnosti. A ak majú pomôcť politici nášmu poľnohospodárstvu, tak konkrétne Česká republika by mala na Európskej rade konečne jasne povedať svoje doteraz, bohužiaľ, váhavé stanovisko a pripojiť sa k tým krajinám, ktoré navrhujú zrušenie sankcií," vyzval Zeman.

Zrušenie sankcií podľa českého prezidenta už navrhoval francúzsky minister hospodárstva a priemyslu Emmanuel Macron a hovoril o tom aj nemecký minister zahraničia Frank-Walter Steinmeier. "Stále sú v Európskej rade ľudia, ktorí sa boja rozhodnúť, boja sa zrušiť sankcie," povedal Zeman. Vyjadril tiež želanie, aby o rok pri otvorení Země živitelky už boli sankcie zrušené.

Na výstavisku v Českých Budějoviciach sa predstavilo 382 vystavovateľov, svoje výrobky ponúkalo 105 obchodníkov z 22 krajín. Země živitelka je najväčšia česká poľnohospodárska akcia, vlani ju navštívilo približne 102-tisíc ľudí.